

Hvorfor blande ekstreme oplevelser og ledertræning?

Af Anja Bolbjerg

Efter at overlevelses- og kanindræberkursernes storhedstid for længst er historie, kunne man fristes til at spørge om det ikke er noget 80' er pop at hive ledere ud i ekstreme miljøer under prætekst af at det skulle gøre dem bedre?

Hvis man spurgte i den militære verden, ville det ikke undre hvis svaret var, at en vis velbevandret i ekstreme situationer er en forudsætning for at skabe en dygtig leder. Men er det nødvendigt i dansk erhvervsliv, hvor udfordringerne som regel er mindre livstruende?

- Nødvendigt for overlevelse, måske ikke.

Alligevel kan man ifølge Level5.dk blive en bedre erhvervsleder af at benytte nogle af de samme principper, som elitesoldaterne bruger i deres træning for at blive netop elite. For at blive den bedste man kan blive. Level5.dk er et usædvanligt lederkursus, der blander ledelsesudviklings-teori med praktiske udfordringer i ekstreme omgivelser. Formålet er ikke bare at gøre kurset mere levende. Der er en hel del erkendelses-psykologi i at deltagergruppen er fælles om nogle unikke oplevelser, der er både mentalt og fysisk udfordrende.

Level5-konceptet er udviklet af et par tidligere og nuværende uddannere af elitesoldater for danske specialenheder samt en succesrig iværksætter. En af dem er Preben Werther, som har arbejdet med ledelsestræning siden yuppierne skulle lege jægere sidst i 80'erne. Gennem mange årtiers arbejde med at hjælpe såvel elitesoldater som erhvervsledere til at opsøge deres fulde potentiale, har han erfaret at den mest effektive indlæring sker, når folk kommer ud af den daglige trummerum og allerhelst ud af komfort-zonen.

Inde for eksempelvis Jægerkorpsset har man længe kendt og benyttet sig af de specielle bånd, der bliver skabt i en gruppe, når man er sammen i mere ekstreme situationer. Det bliver bevidst brugt i træningen af elitesoldater. Ikke bare for at træne til den specifikke situation, men også med henblik på den personlige udvikling og gruppesynergi.

”Der sker noget, når vi er ude i mere ekstreme omgivelser, hvor der ikke er tvivl om prioriteterne,” fortæller Preben Werther. ”Folk sænker paraderne og bliver mere åbne overfor for at tænke på andre måder end de vante, når de er i uvante omgivelser. Det er derfor vi vælger at lægge nogle af vore kurser i Alperne og i den Nordamerikanske vilde natur. Vi vil gerne hive folk ud af komfort-zonen, for det er her vi opdager det potentiale, som vi ikke selv vidste vi havde”

Udover at bidrage til lederens personlige udvikling sigter kurserne i de ekstreme omgivelser også på at skabe et sæt fælles reference-rammer. Ifølge Preben Werther kan de intense oplevelser således også bruges til at påvirke udviklingen på det mellempersonlige niveau i en gruppe. Når man er ude af de vante roller på arbejdspladsen opdager man ikke bare nye sider af sig selv men også af hinanden - på godt og ondt. Her handler det om ærlighed og tillid. Det kan handle om at turde vise at man er bange, træt eller har brug for hjælp. Hvis man står i en situation ude i elementerne, og man har brug for hjælp, så bliver det pludselig indlysende, at det er bedre at bede om det end at være for stolt. Det virker også den modsatte vej, fremhæver han. -Hvis man er en af dem, der har overskud i en given situation, så bliver man mere opmærksom på om andre har brug for hjælp. Der er trods alt begrænset sejr i at være kommet godt frem, hvis man lader en kollega sejle i egen sø.

Jeg står nede og kigger op ad en lang, stejl bakke med dyb sne. Der skal vi op. Det er sidst på en dag, der har været så spækfyldt af overvældende oplevelser, at jeg dårligt kan huske, hvad den startede med. Jeg står sammen med Jeanett - en af deltagerne. Hun er tydeligt udmattet og fysisk presset. Et uvejr lurer bag det høje bjerg, vi lige er kommet ned fra. Jeg når i et splitsekund at tænke, at "der kommer hun ikke op," før jeg skifter over i et "hvordan kommer hun derop" i stedet. Vi skal derop for at komme ind til refugiet, så den første tanke er helt værdiløs. Det er ikke et bevidst tankeskift. Det er omgivelserne, der gør det. De majestætiske bjerge, vinden i ansigtet, sneen og respekten for deres kræfter. Jeg forsøger med en sætning, som jeg mener, kan motivere hendes stædighed til at klare opgaven. Hun tager en dyb indånding. Jeg tror ikke engang hun hører hvad jeg siger. Hun har selv fundet en løsning. Med et bestemt ansigtsudtryk sætter hun skiftevis den ene fod foran den anden.

Det er lyder tørt og abstrakt, når det bliver hørt i et kursuslokale eller læst i en bog: "En ubrugelig antagelse laves om til et hvordan-spørgsmål." Ja, så..

Oppe i bjergene kommer det imidlertid ind ad andre veje end gennem ørerne. Man tænker måske først over det bagefter, men effekten mærkes med det samme. Man forstår pludselig, at det er virkelighed, der ligger bag teorierne, og det gør dem mere troværdige og brugbare. Det der lød banalt bliver anvendeligt. Den fritsvævende jasanya sætning giver pludselig mening med kogebooksagtig præcision. Nu ved vi hvorfor kurset skulle foregå langt heroppe i Alperne.

Min første tanke er, at det er fysisk umuligt. Men så er det pludselig som om at tiden står helt stille – mine øjne fokuserer på toppen af bjerget – hvor adskillige af mine lederkolleger allerede er på vej op. Det er som om at mit indre pludselig snørret sig sammen i trods. Jeg stopper med at mærke efter mine ømme, overanstrengte ben, mine tilsyrede, misbrugte muskler, mit galoperende hjerte og mit hoppende åndedræt og tager stædigt et skridt ad gangen – op og op og op. Jeg hører ikke et ord af, hvad andre siger til mig – jeg er i nuet som jeg aldrig har prøvet det før, med fokus på et eneste mål – at nå toppen.

Jeanett Amonsens, som til daglig er kommunikations- og pressechef i Tækker Group, fortæller efterfølgende, at hun aldrig før har været på et kursus, hvor hun overskred sine personlige grænser på denne måde. "Jeg har - siden vi kom hjem - været i mange både arbejdsmæssige og private situationer – hvor jeg har tænkt på de ting, jeg opnåede personligt på turen – og brugt erfaringerne som en løftestang i andre projekter. Jeg føler jeg har bevist over for mig selv at det er rigtigt som mange siger at man kan 10 gange mere end man selv tror."

Oplevelsen blev på den måde til et virkeligt eksempel på begreberne fra teorilokalet, så man mærker meningen på egen krop. Næste gang vi står i en situation hvor det kunne være nærliggende at give op, så kender vi nu et mønster, som kan hjælpe til at få os videre. Når teorien og ens handlingsmønster på den måde bliver trukket ud på det bevidste plan, så er det man bliver proaktiv i stedet for reaktiv. Så er det man bliver kriger i stedet for offer, som Preben Werther ynder at udtrykke det. Udtrykket stammer fra indianerne og essensen er, at "der er nogen, der bestemmer fremtiden og de nogen kan ligeså godt være dig selv."

Det er den tanke, som Level5.dk er baseret på: Proaktiv tænkning. Det er en konkret metode, som tager udgangspunkt i hvor du gerne vil hen. Du stiller dig simpelthen mentalt ud i målet og så

kigger du baglæns fra mål til, hvor du er nu, trin for trin for at se, hvad der skal være opfyldt forudgående, for at du kan befinde sig på det pågældende trin. På den måde bliver forhindringer ikke til begrænsninger, for der findes jo en vej, hvis man står derude. Hvor du befinder dig nu bliver ikke afgørende for målet, kun for vejen dertil.

”Det er abstrakt men vi vil gerne gøre værktøjerne så konkrete som muligt,” siger kompagnonen Søren Anker, som har rødder i erhvervslivet. ”Derfor beder vi også virksomheden om at formulere en konkret virksomhedsopgave, der skal arbejdes med under kurset. Meningen er ikke bare at udlevere værktøjer, de skal selvfølgelig også bruges. Vi bruger de ekstreme oplevelser til at hjælpe denne proces på vej ved at byde på situationer, hvor man ikke bare kan gøre som man plejer. Det er sådan man udvikler sig til at blive den bedste man kan blive.”